FINE VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

4.3.2021

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asia: HE 264/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merilain muuttamisesta

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonnalta (jäljempänä FINE) asiantuntijalausuntoa merilain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä.

FINE kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

FINE pitää merivahingonlaskijaa koskevan sääntelyn siirtämistä merilakiin ja merivahingonlaskijan korvausselvityksiin liittyvien menettelysäännösten selkeyttämistä hyvänä ja tarpeellisena ratkaisuna. Kaupallisen merenkulun kannalta tärkeän merivahingonlaskijainstituution säilyttäminen Suomessa on kannatettava päämäärä.

Hallituksen esityksen mukaan merivahingonlaskijan korvausselvitys ei enää pääsääntöisesti olisi edellytys kuluttajan ottamaa venevakuutusta koskevan riita-asian saattamiselle tuomioistuimen ratkaisemiseksi. FINE pitää tätä sääntelyratkaisua hyvin perusteltuna ja kannatettavana.

Lakiehdotuksen mukaan merivahingonlaskijan korvausselvitys rajattaisiin venevakuutuksen osalta jatkossa koskemaan vain elinkeinonharjoittajan kaupallisessa käytössä olevien veneiden vakuutuksia sekä tilanteita, joissa merivahingonlaskijan korvausselvityksen pyytämisestä on sovittu venevakuutusehdoissa. Ehdotetut säännökset vastaavat pääosin FINEn aiemmin lainvalmistelun yhteydessä esille tuomia näkökohtia. Koska merivahingonlaskija on riidanratkaisuelimenä tarpeellinen ennen muuta kauppamerenkulun ja muun elinkeinotoiminnan näkökulmasta, FINE pitää perusteltuna, että korvausselvitys jää venevakuutuksen osalta pakolliseksi vain elinkeinonharjoittajien ottamien vakuutusten osalta.

FINE pitää asianmukaisena myös sitä, että merivahingonlaskijan korvausselvityksen ulkopuolelle jäävien kuluttajien venevakuutusten osalta vakuutuksenottajalla, vakuutetulla ja vakuutuksenantajalla on lakiehdotuksen mukaan mahdollisuus niin halutessaan pyytää merivahingonlaskijalta suositusluonteista lausuntoa. Esityksen mukaan merivahingonlaskijan työstä ja kustannuksista maksettavasta korvauksesta vastaa tällaisissa lausuntoasioissa lausunnon pyytäjä, joka käytännössä on kuluttaja.

Venevakuutusta koskevat riita-asiat on tähänkin asti valtaosin ratkaistu joko FINEssä tai kuluttajariitalautakunnassa ilman merivahingonlaskijan korvausselvitystä tai mahdollista oikeudenkäyntiä merioikeudessa. Asian käsittely FINEssä ja kuluttajariitalautakunnassa on korvauksenhakijoille, vakuutuksenottajille ja vakuutetuille maksutonta. Venevakuutusta koskevat riita-asiat, jotka käytännössä vain hyvin harvoin edellyttävät merioikeudellista erityisasiantuntemusta, voidaan FINEn joustavassa menettelyssä jatkossakin ratkaista muiden vakuutusriitojen tavoin joutuisasti, tehokkaasti ja asiantuntevasti. Koska tarve merivahingonlaskijalta pyydettäville suositusluonteisille lausunnoille jäänee näistä syistä verraten vähäiseksi, merivahingonlaskijan suositusluonteiseen lausuntoon liittyvän lausunnonpyytäjän kuluvastuun ei voida otaksua johtavan oikeusturvaongelmien syntymiseen.

FINE
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta



Tuomas Siirala
jaostopäällikkö